

Asia: VN/6164/2023

Arviomuistio sähköpotkulautailun ja mikroliikkumisen ratkaisu- ja sääntelyvaihtoehdoista

Lausunnoissa pyydetään ottamaan kantaa seuraaviin kysymyksiin:

1. Pidätkö arviomuistiossa esitettyä kuvausta mikroliikkumisen nykytilasta oikeasuuntaisena ja riittävän kattavana? Olisiko nykytilan kuvausta syytä täydentää jollain tavalla?

---

2. Mitä arviomuistiossa käsitellyistä ratkaisuvaihtoehdoista pidätte kannatettavimpana ja toteuttamiskelpoisimpana? Minkä vuoksi?

---

3. Puuttuuko arviomuistiossa käsitellyistä ratkaisuvaihtoehdoista jokin olennaiseksi katsomanne ratkaisuvaihtoehto? Millainen tämä ratkaisuvaihtoehto olisi?

Muistion johdannossa todetaan, että sen laatimisen taustalla ovat mikroliikkumisen vaikutukset liikenneturvallisuuteen sekä liikenteen sujuvuuteen ja esteettömyyteen. Kuluttajaliitto haluaa kiinnittää huomiota siihen, että esteettömyyteen voidaan katsoa kuuluvan myös digipalveluita ja -laitteita (esimerkiksi älypuhelimia) käyttämättömien mahdollisuus vuokrata sähköpotkulautoja. Tähän muistiossa ei ole otettu kantaa.

4. Mikä on näkemyksenne luvussa 7 esitetystä liikenne- ja viestintäministeriön arviosta? Tulisiko arviota täydentää joillain tavalla?

---

5. Mitä muuta haluaisitte lausua arviomuistiosta ja sen sisällöstä?

Kuluttajaliitto ry ottaa lausunnossaan kantaa vain sähköpotkulautojen vuokraamisen toimilupajärjestelmää koskevaan toimenpiteeseen. Se on ainoa esitetyistä toimenpiteistä, jolla voi olla suoranaista vaikutusta ihmisiin kuluttajan asemassa.

Kuluttajaliitto katsoo, että toimilupajärjestelmää ei tässä vaiheessa pidä sulkea liikenne- ja viestintäministeriön esittämällä tavalla toimenpidevaihtoehtojen joukosta. Pitää selvittää tarkemmin, voisiko toimilupajärjestelmä parantaa sähköpotkulautailun ja mikroliikkumisen turvallisuutta. On löydettävä tasapaino, jossa huomioidaan liikenneturvallisuus, palveluiden riittävä saatavuus kuluttajille, kuluttajien valinnanvapaus sekä palvelun hintojen kohtuullisuus. Lisäksi on huolehdittava siitä, että ei turhaan rajoiteta markkinoiden kehittymistä ja uusien palvelujen kehittämistä.

Toimilupajärjestelmä voi estää uusien yrittäjien tuloa markkinoille ja sitä kautta heikentää kilpailua. Tämä voi nostaa palveluiden hintaa ja heikentää niiden saatavuutta. Vaikutukset voivat olla suuria etenkin, jos toimilupajärjestelmään liittyy tarjottavien palveluiden määrän rajoittamista. Toimiluvan hakemisesta voi aiheutua yrittäjille myös kuluja, jotka jäävät viime kädessä palvelun käyttäjien maksettaviksi. Toimilupajärjestelmä voi myös vaikeuttaa nykyisten palveluiden kehittämistä ja uusien palvelujen tuomista kuluttajien saataville. Harkittaessa toimilupajärjestelmää pitää huomioida nämä vaikutukset.

Toisaalta toimilupajärjestelmä voi parantaa liikenteen turvallisuutta siinä määrin, että sen käyttöön ottaminen on perusteltua. Marraskuussa 2022 julkaistun Aalto-yliopistossa tehdyn tutkimuksen mukaan noin puolet sähköpotkulautojen käyttäjistä ei huomioi muita tiellä liikkujia ja ottaa tarpeettomia riskejä. Tämän vuoksi pitääkin selvittää myös toimilupajärjestelmän käyttöön ottoa. Toimiluvalla voitaisiin esimerkiksi asettaa vuokraamiselle esimerkiksi laadullisia ja ajallisia vaatimuksia sekä rajoittaa tarjolla olevien sähköpotkulautojen määrää. Kuluttajaliiton mielestä toimilupiin asetettujen ehtojen pitää olla sellaisia, että ne eivät rajoita kilpailua eivätkä kuluttajien valinnanvapautta tarpeettomasti. Jos sähköpotkulautojen määrää halutaan rajoittaa sillä perusteella, että katutila ei riitä kaikille liikennemuodoille, pitää huomioida kaikki liikkumisen muodot ja kohdella niitä tasapuolisesti.

Arviomuistiossa ei käsitellä sähköpotkulautoja vuokraavien kuluttajien oikeuksia eikä asia välttämättä ole edes kuulut toimeksiantoon. Kuluttajaliiton mielestä myös tätä asiaa pitää selvittää tulevaisuudessa.

Niemi Timo
Kuluttajaliitto ry, Konsumentförbundet rf